

ÚRAD PRÁCE, SOCIÁLNÝCH VECÍ A RODINY NÁMESTOVO

Námestie A. Bernoláka 381/4, 029 01 Námestovo

**ANALÝZA A PROGNÓZA
VÝVOJA NA TRHU PRÁCE**

rok 2016

Predkladá: **PhDr. Miroslav Gabara**
riaditeľ ÚPSVaR Námestovo

ÚVOD

Medzi hlavné priority rastu a rozvoja regiónov patrí najmä rast zamestnanosti. V rámci pozitívneho ovplyvňovania trhu práce v regióne navrhujeme a kvantifikujeme ciele podpory zamestnanosti od ktorých očakávame priamy efekt na podporu zamestnanosti v roku 2016 ale aj v dlhšom časovom horizonte.

Možnosť zohľadňovania regionálnej situácie na trhu práce umožňuje schválená právna úprava zákona NR SR č.5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len zákon o službách zamestnanosti) od 1. 5. 2013. Zámerom tejto právnej úpravy bola aj revízia aktívnych opatrení na trhu práce (ďalej len „AOTP“) založená na reálnom využívaní jednotlivých nástrojov a ich skutočnej efektívnosti.

Predmetom tohto materiálu je stanovenie cieľov podpory zamestnanosti v regióne územného obvodu UPSVR Námestovo v rámci služieb zamestnanosti, ktoré sú systémom nástrojov podpory občanov pri zaradení sa na trh práce prostredníctvom aktívnej politiky trhu práce.

1. ANALÝZA VÝVOJA TRHU PRÁCE V ÚZEMNOM OBVODE ÚPSVR NÁMESTOVO

Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Námestovo pôsobí v regióne dvoch okresov – Námestovo a Tvrdošín.

1.1. Stav a vývoj rozsahu a štruktúry zamestnanosti k 31. 12. 2014

V okrese Námestovo bolo k 31.12.2014 registrovaných 7 414 fyzických osôb - podnikateľov a 1 218 právnických osôb. Z uvedeného počtu právnických osôb bolo 813 (66,75%) podnikov zameraných na tvorbu zisku a 405 (33,25%) neziskových inštitúcií.

V okrese Tvrdošín bolo 3 576 fyzických osôb – podnikateľov a 914 právnických subjektov, z toho podniky zamerané na tvorbu zisku v počte 619 (67,72%) a neziskové inštitúcie v počte 295 (32,28%).

PRAVNICKÉ OSOBY - podnikateľské subjekty (podniky) a neziskové organizácie

Oproti minulému obdobiu sme v obidvoch okresoch zaznamenali nárast podnikov zameraných na tvorbu zisku ako aj nárast neziskových inštitúcií. Najpočetnejšiu skupinu z podnikov tvoria spoločnosti s ručením obmedzeným (v okrese Námestovo tvoria 85,61% podiel a v okrese Tvrdošín 85,46% podiel). V skupine neziskových inštitúcií tvoria najväčší podiel v obidvoch okresoch združenia.

Podľa zaradenia podnikov podľa štatistickej klasifikácie ekonomických činností SK NACE rev.2 v okrese Námestovo prevažujú podniky v kategórii veľkoobchod, maloobchod, oprava motorových vozidiel a motocyklov (30% podnikov), stavebníctvo (20% podnikov) a priemyselná výroba (14 % podnikov). V okrese Tvrdošín majú prevahu podniky v kategórii veľkoobchod, maloobchod, oprava motorových vozidiel a motocyklov (40% podnikov), a priemyselná výroba (13 % podnikov) a stavebníctvo (8% podnikov).

Prehľad podnikov podľa veľkostnej štruktúry stav k 31.12.2014

Územie	Podniky spolu ¹⁾	v tom podľa počtu zamestnancov						
		0 – 9	10 – 19	20 – 49	50–249	250–499	500 – 999	1 000 a viac
Námestovo	813		690	38	18	3	-	-
Tvrdošín	619		510	15	19	3		

(zdroj: ŠÚSR)

¹⁾ vrátane podnikov s nezisteným počtom zamestnaných osôb

V medziročnom porovnaní celkovo pribudlo v okrese Námestovo 69 podnikov, v okrese Tvrdošín 64 podnikov. K najväčším zmenám v okresoch Žilinského kraja všeobecne došlo v podnikoch s malým počtom zamestnancov. Podniky do 10 zamestnancov zaznamenali v okrese Námestovo 10,41% nárast (66 podnikov), v okrese Tvrdošín 13,16% nárast (65 podnikov).

FYZICKÉ OSOBY - PODNIKATELIA – živnostníci, podnikatelia podnikajúci v slobodných povolaniach a samostatne hospodáriaci roľníci

Z registrovaných 7 414 fyzických osôb - podnikateľov (3% nárast oproti roku 2013) v okrese Námestovo tvorili 96% podiel živnostníci. Zvyšný podiel tvorili fyzické osoby – podnikatelia podnikajúci v slobodných povolaniach 2% a samostatne hospodáriaci roľníci 2%. V roku 2014 živnostníci podnikali prevažne v oblasti stavebníctva až 52%, druhou oblasťou bola priemyselná výroba 24% a treťou najpočetnejšou oblasťou bol veľkoobchod, maloobchod, oprava motorových vozidiel a motocyklov 9%.

V okrese Tvrdošín z registrovaných 3 576 fyzických osôb – podnikateľov (0,25% nárast oproti roku 2013) tvorilo 95% živnostníkov, 3% tvorili podnikatelia podnikajúci v slobodných povolaniach a 2% samostatne hospodáriaci roľníci. 34% živnostníkov podnikalo prevažne v oblasti stavebníctva, 19% v oblasti priemyselnej výroby a rovnako 19% v oblasti veľkoobchodu, maloobchodu, opravy motorových vozidiel a motocyklov.

Agentúry dočasného zamestnania

V pôsobnosti ÚPSVaR Námestovo mali platné povolenia na svoju činnosť v roku 2015 tieto agentúry dočasného zamestnávania:

- A. G. Trade Slovakia s.r.o., Námestovo
- Silvester-95, s.r.o., Námestovo
- Strešné centrum, s.r.o., Vavrečka
- J&B Credit, s.r.o., Námestovo
- E+G, spol. s r.o., Tvrdošín
- EJA, s.r.o., Tvrdošín

Agentúry podporovaného zamestnávania

V pôsobnosti ÚPSVaR Námestovo – okres Námestovo a v okres Tvrdošín nevykonávala svoju činnosť k 31.08.2015 **žiadna** agentúra podporovaného zamestnávania.

Sprostredkovanie zamestnania za úhradu

V pôsobnosti ÚPSVaR Námestovo sme zaznamenali oproti roku 2014 nárast o 7 subjektov. V roku 2015 pôsobili v Úzamnóm obvodě ÚPSVR Námestovo títo sprostredkovatelia zamestnania za úhradu:

- A.G. trade Slovakia s.r.o., Námestovo

- PT – Interim, s.r.o., Námestovo
- Strešné centrum, s.r.o., Vavrečka
- Mňamka s.r.o., Vasiľov
- Záhradné centrum s.r.o. Vavrečka
- Mgr. Ladislav Šnapko Vavrečka
- Peter Kurčina – PETREX – Babín
- Leonard s.r.o Námestovo
- DOMOTHERM, s.r.o., Liesek
- Ing. Milan Kolečák, Liesek
- Jozef Labdík, Nižná
- Mňamka s.r.o., Vasiľov
- ZAMI Consulting s.r.o., Tvrdošín
- Anna Mikulášeková – Tvrdošín
- E+G, Spol. s.r.o. Tvrdošín

1.2. Vyhodnotenie vývoja nezamestnanosti v okrese Námestovo v roku 2015

Vývoj nezamestnanosti v okrese Námestovo mal v roku 2015 klesajúci charakter. Miera evidovanej nezamestnanosti k 31.12.2015 dosiahla hodnotu 9,34% čo predstavuje pokles o 3,19 percentuálneho bodu so stavom k 31.12.2014.

Vývoj nezamestnanosti v roku 2015 – okres Námestovo

Ukazovateľ	január	február	marec	apríl	máj	jún	júl	august	september	október	november	december
Počet UoZ	3944	3905	3847	3599	3332	3276	3117	2981	2956	2903	2880	2900
MEN - NO	12,99%	12,9%	12,58%	11,58%	10,94%	10,69%	10,15%	9,69%	9,59%	9,22%	9,12%	9,34%
MEN - SR	12,39%	12,32%	12,06%	11,68%	11,48%	11,55%	11,46%	11,32%	11,38%	10,98%	10,77%	10,63%

Vyhodnotenie vývoja nezamestnanosti v okrese Tvrdošín v roku 2015

Aj vývoj nezamestnanosti v okrese Tvrdošín mal v roku 2015 klesajúci charakter. Miera evidovanej nezamestnanosti k 31.12.2015 dosiahla hodnotu 8,74% čo predstavuje pokles o 2,44 percentuálneho bodu so stavom k 31.12.2014.

Vývoj nezamestnanosti v roku 2015 - okres Tvrdošín

Ukazovateľ	január	február	marec	apríl	máj	jún	júl	august	september	október	november	december
Počet UoZ	2208	2215	2123	1976	1863	1869	1795	1754	1736	1676	1646	1671
MEN - TS	11,66%	11,74%	11,14%	10,32%	9,82%	9,88%	9,42%	9,24%	9,24%	8,70%	8,62%	8,74%
MEN - SR	12,39%	12,32%	12,06%	11,68%	11,48%	11,55%	11,46%	11,32%	11,38%	10,98%	10,77%	10,63%

Vývoj trhu práce ovplyvňuje množstvo faktorov. V súčasnosti k znižovaniu nezamestnanosti prispievajú realizované spoločenské a ekonomické reformy, postupné oživenie ekonomiky. Vývoj nezamestnanosti prebiehal v roku 2015 v pozitívnom - klesajúcom trende o čom svedčia uvedené štatistické údaje.

1.3 ŠTATISTICKÉ ÚDAJE O ŠTRUKTÚRE UCHÁDZAČOV O ZAMESTNANIE (ĎALEJ LEN „UOZ“) V ÚZEMNOM OBVODE ÚPSVR NÁMESTOVO V ROKU 2015

UoZ podľa veku a ich podiel na celkovom počte UoZ

Veková kategória	Námestovo 2014	Námestovo vo 2015	Tvrdošín 2014	Tvrdošín 2015
Do 19 rokov	192	129	94	76
<i>Podiel</i>	4,75%	3,91%	4,29%	4,04%
20 - 29 rokov	1220	954	727	601
<i>Podiel</i>	30,19%	28,90%	33,12%	32,01%
30 - 39 rokov	840	676	508	410
<i>Podiel</i>	20,79%	20,48%	23,14%	21,84%
40 - 49 rokov	961	793	430	372
<i>Podiel</i>	23,78%	24,02%	19,60%	19,81%

V obidvoch okresoch bol v roku 2015 zaznamenaný pokles počtu UoZ vo vekovej kategórii do 19 rokov a od 20 do 29 rokov veku. Najväčší počet evidovaných nezamestnaných podľa veku je v obidvoch okresoch vo vekovej kategórii od 20 do 29 rokov. Vo vekovej kategórii nad 40 rokov bol zaznamenaný nárast počtu UoZ v obidvoch okresoch.

UoZ podľa dosiahnutého stupňa vzdelania

Stupeň vzdelania	Námestovo 2014	Námestovo 2015	Tvrdošín 2014	Tvrdošín 2015
STUPEŇ 10, 11 (0, 1)	680	567	282	231
<i>Podiel</i>	16,82%	17,23%	12,86%	12,80%
STUPEŇ 12, 13 (2, 3)	1787	1695	828	709
<i>Podiel</i>	44,23%	42,31%	37,74%	38,27%
STUPEŇ 14 (4,6)	1105	870	739	620
<i>Podiel</i>	27,35%	26,38%	33,65%	33,23%
STUPEŇ 15 (5)	134	115	111	101
<i>Podiel</i>	3,33%	3,52%	5,07%	5,48%
STUPEŇ 16, 17 (7)	90	97	64	43
<i>Podiel</i>	2,24%	2,95%	2,90%	2,49%
STUPEŇ 18,19 (8, 9)	242	251	170	148
<i>Podiel</i>	6,00%	7,61%	7,75%	8,18%

V štruktúre UoZ podľa stupňa vzdelania sme oproti minulému roku zaznamenali mierny nárast v kategóriách UoZ s ukončeným stupňom vzdelania 18, 19 (vysokoškolské vzdelanie druhého a tretieho stupňa).

Stále najpočetnejšou skupinou sú UoZ s učňovským vzdelaním. V okrese Námestovo je to 42,31%, v okrese Tvrdošín 38,27% z celkového počtu UoZ.

Legenda:**St.10** – neukončené základné vzdelanie (bývalý kód 0)**St.11** – základné vzdelanie (bývalý kód 1)**St.12** – nižšie odborné vzdelanie (ukončená ZŠ a doklad o zaučení)**St.13** – stredné odborné vzdelanie (bývalé kódy 2,3)**St.14** – úplné stredné odborné vzdelanie (s mat., bývalé kódy 4,6)**St.15** – gymnázium (bývalý kód 5)**St.16** – vyššie odborné vzdelanie (na SŠ)**St.17** – vysokoškolské vzdelanie prvého stupňa (bývalý kód 7)**St.18** – vysokoškolské vzdelanie druhého stupňa (bývalý kód 8)**St.19** – vysokoškolské vzdelanie tretieho stupňa (bývalý kód 9)**Osobitné kategórie nezamestnaných a ich podiel na celkovom počte UoZ**

UoZ	Námestovo 2014	Námestovo 2015	Tvrdošín 2014	Tvrdošín 2015
UoZ nad 50 rokov	825	749	435	415
<i>Podiel</i>	<i>20,43%</i>	<i>22,69%</i>	<i>19,83%</i>	<i>22,11%</i>
UoZ Absolventi	520	377	269	213
<i>Podiel</i>	<i>12,86%</i>	<i>11,41%</i>	<i>12,26%</i>	<i>11,34%</i>
UoZ evidovaní nad 12 mesiacov	1935	1472	949	738
<i>Podiel</i>	<i>47,90%</i>	<i>44,56%</i>	<i>43,24%</i>	<i>39,31%</i>
UoZ zdravotne postihnutí	212	203	87	91
<i>Podiel</i>	<i>5,24%</i>	<i>6,14%</i>	<i>3,96%</i>	<i>4,84%</i>
UoZ – pred zaradením do evidencie UoZ nemal pravidelne platené zamestnanie 12 kal. mesiacov	2877	2306	1612	1310
<i>Podiel</i>	<i>71,46</i>	<i>69,81%</i>	<i>73,44%</i>	<i>69,79%</i>

UoZ nad 50 rokov

Počet UoZ nad 50 rokov v priebehu roka 2015 oproti minulému obdobiu v obidvoch okresoch klesol.

UoZ – absolventi škôl

Priemerné hodnoty absolventov škôl v roku 2015 klesol v okrese Tvrdošín mierne. V okrese Námestovo ich počet klesol výraznejšie.

UoZ v evidencii nad 12 mesiacov

Táto skupina UoZ zaznamenáva v roku 2015 výraznejší pokles v obidvoch okresoch.

UoZ so zdravotným postihnutím

V tejto skupine UoZ ako jedinej bol zaznamenaný nárast UoZ v evidencii.

UoZ, ktorý najmenej 12 po sebe nasledujúcich kalendárnych mesiacov pred zaradením do evidencie UoZ nemal pravidelne platené zamestnanie

Novela zákona o službách zamestnanosti účinná od 1. mája 2013 rozšírila zavedením tohto znevýhodnenia skupinu znevýhodnených UoZ. V obidvoch okresoch tvorí uvedená skupina zUoZ najväčší podiel na celkovom počte UoZ.

UoZ podľa dĺžky evidencie

Dĺžka evidencie	Námestovo 2014	Námestovo 2015	Tvrdošín 2014	Tvrdošín 2015
Do 3 mesiacov	752	700	451	432
<i>Podiel</i>	<i>18,61%</i>	<i>21,24%</i>	<i>20,53%</i>	<i>23,07%</i>
4 - 6 mesiacov	644	554	384	351
<i>Podiel</i>	<i>15,95%</i>	<i>16,79%</i>	<i>17,47%</i>	<i>18,76%</i>
7 - 9 mesiacov	421	353	250	223
<i>Podiel</i>	<i>10,43%</i>	<i>10,68%</i>	<i>11,40%</i>	<i>11,88%</i>
10 - 12 mesiacov	316	238	180	146
<i>Podiel</i>	<i>7,81%</i>	<i>7,21%</i>	<i>8,22%</i>	<i>7,77%</i>
nad 12 mesiacov	1907	1455	930	724
<i>Podiel</i>	<i>47,19%</i>	<i>44,08%</i>	<i>42,37%</i>	<i>38,52%</i>

Najväčší medzročný pokles UoZ podľa dĺžky evidencie v okrese Námestovo sa prejavil v skupine UoZ v evidencii nad 12 mesiacov. Pokles bol zaznamenaný aj v skupine UoZ, ktorí boli v evidencii UoZ od 10 do 12 mesiacov. V ostatných kategóriách sme zaznamenali percentuálny nárast UoZ. Podobná situácia bola aj v okrese Tvrdošín. Najrizikovejšou skupinou uchádzačov o zamestnanie ostávajú aj naďalej UoZ v evidencii nad 12 mesiacov. Tvoria 44,08% všetkých UoZ v okrese Námestovo a 38,52% v okrese Tvrdošín.

1.4 Analýza využívania AOTP v roku 2015

Aktívne opatrenia na trhu práce predstavujú cieľové intervencie zamerané na optimálne zosúladienie požiadaviek dopytu po práci s disponibilnou ponukou práce s cieľom zvýšiť úroveň zamestnanosti. Na ich financovanie v roku 2015 sa podieľal štátny rozpočet SR, vo veľkej miere však zdroje pochádzali zo zdrojov ESF prostredníctvom niekoľkých národných projektov zameraných na vybrané aktívne opatrenia na trhu práce. Nasledovná tabuľka obsahuje prehľad poskytovania nenávratných finančných príspevkov v zmysle platného zákona o službách zamestnanosti.

Nástroj APTP	Dohodnutý počet PM/UoZ	Dohodnutá suma príspevkov v €
§ 46 ods. 4	16	18 170,59
§ 46 ods. 7	3	730,60
§ 49	79	310 431,04
§ 50	48	236 558,88
§ 50j	109	416 644,35
§ 51	160	121 206,24
§ 51a	162	724 985,26
§ 52	149	40 261,40
§ 52a	194	73 887,64
§ 53	266	84378,00
§ 54 (RE-PAS)	310	154 949,19
§ 53a	2	2 408,46
§ 56	13	49 181,49
§ 57	0	0
§ 60	765	547 788,83

Poskytovanie príspevkov v roku 2015 prebiehalo podobne ako v roku 2014. Klesajúcu tendenciu sme zaznamenali pri poskytovaní príspevku na samostatnú zárobkovú činnosť, ktorá pretrváva od zmeny legislatívy v roku 2013. K určitému poklesu došlo v sledovanom roku v oblasti absolventskej praxe, čo však má logické vysvetlenie a to v zavedení nového príspevku na podporu vytvorenia pracovného miesta v prvom pravidelne platenom zamestnaní podľa § 51a. Tento nástroj AOTP bol schválený zákonom 311/2014 Z.z s účinnosťou od 1.1.2015 a je určený pre občanov mladších ako 25 resp. 29 rokov veku.

Väčšia pozornosť ako v minulom období bola venovaná vzdelávaniu a rekvalifikácii uchádzačov o zamestnanie a to podľa § 46 ods. 4 ako aj § 54od. 1 písm. d) (RE-PAS) v rámci NP VAOTP 5. Podstatný nárast nastal v poskytovaní príspevku na úhradu prevádzkových nákladov chránenej dielne alebo chráneného pracoviska, ktorých počet neustále pribúda.

Uplatňovanie nástrojov aktívnej politiky trhu práce v roku 2015 hodnotíme veľmi pozitívne. K vytváraniu pracovných miest a znižovaniu nezamestnanosti sme pristupovali zodpovedne a využili sme všetky naše dostupné zdroje ako aj ústredím pridelené finančné prostriedky. Rozpočty národných projektov, ktorých realizácia končila v rámci OP Zamestnanosť a sociálna inklúzia v roku 2015 sme vyčerpali na 96,84 %.

2. STANOVENIE KONKRÉTNÝCH CIEĽOV

Primárnym cieľom je podpora vytvárania nových pracovných miest formou samozamestnania a vytváranie nových pracovných miest u zamestnávateľov. Sekundárnym cieľom je podpora zvyšovania zamestnatel'nosti UoZ a ich následné umiestnenie na trhu práce ako aj podpora udržania pracovných miest.

Úrad PSVR Námestovo pre rok 2016 na základe analýzy vývoja na trhu práce za rok 2015 určil a kvantifikoval nasledovné hlavné ciele úradu pre rok 2016:

Miera evidovanej nezamestnanosti

Ekonomicky aktívne obyvateľstvo k 1. 1. 2016

Okres Námestovo: **27 440**

Okres Tvrdošín: **17 726**

Celkový počet uchádzačov o zamestnanie k 31.12.2015

Okres Námestovo: **2 900**

Okres Tvrdošín: **1 671**

Miera nezamestnanosti vypočítaná z celkového počtu UoZ k 31. 12. 2015

Okres Námestovo: **10,78%**

Okres Tvrdošín: **9,71%**

Disponibilný počet uchádzačov o zamestnanie k 31.12.2015

Okres Námestovo: **2 512**

Okres Tvrdošín: **1 505**

MEN k 31. 12. 2015

Okres Námestovo: **9,34%**

Okres Tvrdošín: **8,74**

Plán ku koncu roku 2016

Plánovaný **celkový** počet UoZ k 31.12.2016

Okres Námestovo: **2700**

Okres Tvrdošín: **1550**

Miera nezamestnanosti vypočítaná z celkového počtu UoZ k 31.12.2016

Okres Námestovo: **9,83 %**

Okres Tvrdošín: **8,74 %**

Zníženie celkového počtu UoZ k 31. 12. 2016

Okres Námestovo: - **200**

Okres Tvrdošín: - **121**

Plánovaný **disponibilný** počet UoZ k 31.12.2016

Okres Námestovo: **2350**

Okres Tvrdošín: **1400**

Plánovaná MEN k 31.12.2016

Okres Námestovo: **8,56 %**

Okres Tvrdošín: **7,89 %**

Zníženie počtu disponibilných UoZ k 31. 12. 2016

Okres Námestovo: - **162**

Okres Tvrdošín: - **105**

Dlhodobá nezamestnanosť UoZ (DN UoZ)

Počet DN UoZ k 31.12.2015

Okres Námestovo: **1 117**

Okres Tvrdošín: **579**

Podiel DN UoZ na všetkých disp. UoZ

Okres Námestovo: **44,46 %**

Okres Tvrdošín: **41,03 %**

Plánovaný počet DN UoZ k 31.12.2016

Okres Námestovo: **1050**

Okres Tvrdošín: **540**

Plánované zníženie počtu DN UoZ o

Okres Námestovo: **67**

Okres Tvrdošín: **39**

Počet zaradených (prítok) DN UoZ na relevantné AOTP (§§ 32, 43, 46, 49, 50, 50j, 51, 51a, 52, 52a, 53, 53a, 56, 57) v roku 2015: **728**

Plánovaný počet zaradených DN UoZ na relevantné AOTP (§§ 32,43, 46, 49, 50, 50j, 51, 51a, 52, 52a, 53, 53a, 56, 57) v roku 2016: 500

Počet zaradených DN UoZ na Národné projekty (NP §54 aj REPAS) v roku 2015: **266**

Plánovaný počet zaradených DN UoZ na NP §54 aj REPAS v roku 2016: **543**

Mladí do 29 rokov

Počet mladých do 29 rokov k 31.12.2015

Okres Námestovo: **919**

Okres Tvrdošín: **567**

Podiel mladých do 29 rokov na všetkých disp. UoZ

Okres Námestovo: **36,58 %**

Okres Tvrdošín: **40,18 %**

Plánovaný počet mladých do 29 rokov k 31.12.2016

Okres Námestovo: **720**

Okres Tvrdošín: **440**

Plánované zníženie počtu mladých do 29 rokov o:

Okres Námestovo: - **199**

Okres Tvrdošín: - **127**

Počet zaradených mladých do 29 rokov na relevantné AOTP (§§ 32, 43, 46, 49, 50, 50j, 51, 51a, 52, 52a, 53, 53a, 56, 57) v roku 2015: **589**

Plánovaný počet zaradených mladých do 29 rokov na relevantné AOTP (§§ 32, 43, 46, 49, 50, 50j, 51, 51a, 52, 52a, 53, 53a, 56, 57) v roku 2016: **320**

Počet zaradených mladých do 29 rokov na NP §54 (aj REPAS, bez BAZ) v roku 2015: **149**

Plánovaný počet zaradených mladých do 29 rokov na NP §54 (aj REPAS, bez BAZ) v roku 2016: **516**

BAZ (samostatne)

Počet zaradených UoZ v roku 2015: **264**

Z nich umiestnení na TP: **112**

Plánovaný počet zaradených UoZ v roku 2016: **1000**

3. NOVÍ INVESTORI V REGIÓNE A HROMADNÉ PREPÚŠŤANIE

V územnom obvode ÚPSVR Námestovo v roku 2016 nepredpokladáme príchod nových investorov. V roku 2015 sme zaznamenali výrazný nárast voľných pracovných miest oproti predchádzajúcim rokom. Na základe toho v roku 2015 mala MEN klesajúci charakter počas celého roka. V roku 2016 takýto výrazný nárast voľných pracovných miest nepredpokladáme.

Situácia v našom okrese je výrazne previazaná na výrobu v automobilovom priemysle a vývoj v tomto odvetví bude výrazne ovplyvňovať vývoj zamestnanosti v územnom obvode ÚPSVR Námestovo. Ostatné odvetvia sú dlhodobo etablované na trhu práce a neočakávame výrazné zmeny.

ÚPSVR Námestovo má nahlásené hromadné prepúšťanie u 3 zamestnávateľov, celkový počet ohrozených pracovných miest je **85**. V súčasnej dobe nemáme informáciu o ďalšom možnom hromadnom prepúšťaní v územnom obvode ÚPSVR Námestovo.

4. PRIORITY PODPORY ZAMESTNANOSTI V ÚZEMNOM OBVODE ÚRADU PRE ROK 2016

V roku 2015 ÚPSVR Námestovo zaznamenal výrazný nárast VPM vo svojom územnom obvode. Tento nárast súvisel s rozširovaním výroby v podnikoch zameraných na výrobu komponentov do automobilového priemyslu a nárast VPM ktoré nahlásili personálne agentúry. V roku 2015 bolo nahlásených v okrese Námestovo a v okrese Tvrdošín **2705 VPM** od 1092 zamestnávateľov, čo je nárast o 1255 VPM. Počet zamestnávateľov, ktorí nahlásili VPM sa oproti roku 2014 zvýšil o 430.

Najviac nahlásených VPM bolo v profesiách: operátor vo výrobe, čašník, kuchár, krajčír, stolár, učiteľ, zvärač, obrábač kovov, zámočník, vodič MKD, elektrikár, pomocný pracovník, operátor CNC strojov, stavebný robotník, pracovník v drevospracujúcom priemysle.

Deficit pracovnej sily je v profesiách: riadiaci pracovník (manažér) v oblasti obchodu; špecialista technolog v potravinárskej výrobe; strojársky špecialista konštruktér, projektant; všeobecný lekár pre deti a dorast; gynekológ a pôrodník; oftalmológ; zubný lekár bez špecializácie; maxilofaciálny chirurg; zubný lekár; fyzioterapeut inde neuvedený; špeciálny pedagóg; technik zabezpečovacích, poplachových a oznamovacích systémov, dentálny hygienik. Hlavným dôvodom je nedostatok UoZ, ktorí majú potrebnú kvalifikáciu a študijný odbor, prípadne aj prax v požadovanom odbore.

V roku 2015 bolo realizovaných **58** výberových konaní čo je nárast o 25 výberových konaní oproti roku 2014. Väčšina výberových konaní bola zameraná obsadzovanie voľných pracovných miest v pracovných pozíciách: operátor výroby, čašník, kuchár, pracovník SBS. Výberové konania sa uskutočňovali za účasti agentov VPM buď na pracoviskách ÚPSVR v Námestove, v Zákamennom alebo v Tvrdošíne ale aj v priestoroch u zamestnávateľa. Uchádzačom o zamestnanie na pracoviskách ÚPSVR Námestovo (Námestovo, Zákamenné, Tvrdošín) bolo vydaných 2865 ponúk do zamestnania na voľné pracovné miesta.

V rámci spolupráce so zamestnávateľmi pracujú 2 agenti pre VPM. Spolupráca je založená na osobných kontaktoch u zamestnávateľov, telefonicky. Úrad práce organizuje stretnutia so zamestnávateľmi a samosprávami za účelom prezentácie zmien v oblasti poskytovania služieb zamestnanosti, informovania o možnosti využívania nástrojov AOTP a informovania o Národných projektoch, organizuje výberové konania pre zamestnávateľov, vyhľadáva vhodných UoZ na nahlásené voľné pracovné miesta.

V roku 2016 budeme tejto spolupráci naďalej venovať zvýšenú pozornosť a predpokladáme že v roku 2016 bude nahlásených 2500 VPM.

Najväčší zamestnávateľia v územnom obvode ÚPSVR Námestovo	priemerný evidenčný počet zamestnancov za rok 2014
Panasonic Industrial Devices Slovakia s.r.o., Trstená (výroba spotrebnej elektroniky)	1469
Hornooravská nemocnica s poliklinikou, Trstená (zdravotníctvo)	507
COOP Jednota Námestovo, SD (obchodná činnosť)	448
Yanfeng Slovakia Automotive Interior Systems s.r.o., odštepny závod Námestovo (výroba automobilových interiérov)	443
HERN, s.r.o. Námestovo (výroba strojov a zariadení i. n.)	428
COOP Jednota Trstená, SD (obchodná činnosť)	301
Visteon Electronics Slovakia s.r.o., odštepny závod Námestovo (výroba automobilových interiérov)	300
TEMPO KONDELA, Tvrdošín (obchodná činnosť)	198
HYDAC Electronic, s.r.o., Tvrdošín (výroba elektrických zariadení)	196
AVEX electronics, s.r.o., Oravská Lesná (výroba elektrických zariadení)	155

Podpora zamestnávania v roku 2016 bude zameraná prioritne na mladých UoZ do 29 rokov veku. Skupina mladých do 29 rokov tvorila priemerne 33,97 % z celkového počtu UoZ. Absolventi školy tvorili v roku 2015 priemerne 12,97 % z celkového počtu UoZ.

Ďalšia znevýhodnená skupina sú občania starší ako 50 rokov veku, ktorí tvorili priemerne 25,22 % z celkového počtu UoZ. Najväčšou skupinou sú dlhodobo evidovaní UoZ ktorí tvorili v roku 2015 priemerne 44,97 % z celkového počtu UoZ. Podpora zamestnávania bude zameraná aj na občanov s nízkym vzdelaním. Títo občania v roku 2015 tvorili priemerne 14,08 % z celkového počtu UoZ – jedná sa prevažne o občanov vo vyššom veku.

Možnosť zamestnávania týchto skupín vidíme aj cestou nových NP v rámci OP Ľudské zdroje.

5. HLAVNÉ AKTIVITY NA DOSIAHNUTIE STANOVENÝCH CIEĽOV

Aj keď miera nezamestnanosti v roku 2015 výrazne klesla v našom regióne, našim cieľom je naďalej pokračovať v tomto trende. Aktívna politika trhu práce zahŕňa širokú škálu programov zameriavajúcich sa na zvýšenie šance nezamestnaných získať prácu a tieto chceme využiť aj na dosiahnutie našich cieľov. Aktivovať nezamestnaných plánujeme prostredníctvom poradenských služieb a vzdelávania, ktoré zvyšujú kvalitu pracovnej ponuky. Finančnú podporu zamestnávania zas použijeme na zvýšenie dopytu firiem po práci a motiváciu uchádzačov prijímať pracovné ponuky.

V roku 2016 sa chceme zamerať na také nástroje AOTP, ktoré podporujú vytváranie hlavne nových pracovných miest. Ide o §§ 50, 50j, 51a a 56, pričom budeme preferovať takých

zamestnávateľov, ktorí vytvárajú pracovné miesta na dlhšiu dobu ako je povinná doba udržania pracovných miest. Na vytváranie pracovných miest chceme vo veľkej miere využiť projekty a programy v rámci § 54. Viac ako v minulom roku sa zameriame na stimuly na začatie podnikania, predovšetkým na § 49.

Projekty a programy § 54

S cieľom zlepšiť uplatnenie znevýhodnených uchádzačov o zamestnanie na otvorenom trhu práce, podporiť rozvoj miestnej a regionálnej zamestnanosti a zároveň prispieť k zníženiu regionálnych disparít na trhu práce boli koncom roka 2015 schválené národné projekty z operačného programu Ľudské zdroje. Ide o projekty NP Šanca na zamestnanie, NP Praxou k zamestnaniu, a aktivita č. 2 (RE-PAS) v rámci NP Podpora zamestnávania UoZ prostredníctvom vybraných aktívnych opatrení na trhu práce. Začiatkom roka 2016 nadobudli účinnosť ďalšie projekty a to: NP Cesta z kruhu nezamestnanosti, NP Úspešne na trhu práce a NP Chceme byť aktívni na trhu práce.

Pri analýze štruktúry nezamestnaných bolo zistené, že väčšinu evidovaných občanov tvoria znevýhodnení uchádzači o zamestnanie. Preto v spomenutých národných projektoch boli stanovené okrem výšky rozpočtu aj merateľné ukazovatele, ktoré úrady PSVR musia rešpektovať pri realizácii aktívnych opatrení trhu práce. Zamestnávateľia sú motivovaní finančnými príspevkami k zamestnávaniu rizikových skupín na trhu práce, akými sú absolventi škôl, mladí ľudia vo veku do 29 rokov, dlhodobo nezamestnaní, uchádzači o zamestnanie s nízkym stupňom vzdelania a občania nad 50 rokov veku.

Projekty a programy § 54 UPSVR Námestovo	Počet (prítok) zaradených UoZ, resp. počet (prítok) podporených UoZ	
	2015	Prognóza 2016
NP XX	0	0
NP XXI	0	0
NP XXI/A	3	0
NP XXI/B	6	0
NP XXXIV-2	6	0
NP Podpora zamestnávania UoZ, aktivita č. 2 verejné zamestnávanie	226	0
REPAS	276	181
NP Praxou k zamestnaniu	1	5
NP Absolventská prax štartuje zamestnanie – aktivita č. 2	0	10
NP Cesta z kruhu nezamestnanosti	0	77
NP Úspešne na trhu práce – aktivita č. 2	0	73
NP Šanca na zamestnanie	127	178
NP Chceme byť aktívni na trhu práce (50+)	0	17
Iné projekty a programy (doplňte)	0	0
Spolu	709	788

V územnom obvode ÚPSVR Námestovo zaznamenávame **najväčší záujem** o poskytovanie príspevku na podporu vytvorenia pracovného miesta pre znevýhodnených UoZ u verejných zamestnávateľov vo vymedzených oblastiach verejného zamestnávania v rámci **NP Šanca na zamestnanie**. O príspevok žiadajú najviac samosprávy obcí, základné školy, domovy sociálnych služieb ako aj občianske združenia. Predpokladáme, že pridelený rozpočet zazáväzkujeme už v I. polovici roka 2016.

Ďalším úspešným projektom v našom regióne je NP **Cesta z kruhu nezamestnanosti**. Príspevok na úhradu časti celkovej ceny práce zamestnancov je dostatočnou motiváciou aj na zamestnávanie dlhodobo evidovaných uchádzačov. Problémom je však naplniť ukazovateľ počet vytvorených pracovných miest pre osoby so základným alebo nižším sekundárnym vzdelaním z dôvodu, že v evidencii ÚPSVR Námestovo je obmedzená ponuka pracovnej sily zodpovedajúcej uvedenému kritériu.

Bezproblémovú realizáciu predpokladáme aj pri poskytovaní príspevku **na aktivitu č. 2 v rámci NP Úspešne na trhu práce**. Uchádzači o zamestnanie, ktorí plánujú samostatnú zárobkovú činnosť začali vyhľadávať uvedený projekt z dôvodu, že výška príspevku je porovnateľná s príspevkom podľa § 49, avšak povinná doba na udržanie pracovného miesta je kratšia (2 roky).

Na vzdelávanie a rekvalifikáciu plánujeme prioritne využívať aktivitu č. 2 v rámci NP Podpora zamestnávania UoZ prostredníctvom aktívnych opatrení na trhu práce (**RE -PAS**). Uchádzači o zamestnanie v rámci danej aktivity absolvujú kurzy ako vodičské oprávnenie RBD, automatizácia systémov riadenia v strojárstve, zvaračský kurz, obsluha vybraných stavebných strojov a iné, ktoré prispievajú k uplatneniu sa na trhu práce.

Menší záujem zamestnávateľov evidujeme o príspevok na vytvorenie pracovných miest v rámci **NP Praxou k zamestnaniu**. Dôvodom je, že finančné príspevky na mentorované zapracovanie a prax sa poskytnú zamestnávateľovi, ktorý na vytvorené pracovné miesto prijme do pracovného pomeru mladých ľudí vo veku do 29 rokov avšak na polovičný pracovný úväzok.

Záujem zamestnávateľov ako i absolventov o vykonávanie **absolventskej praxe naďalej pretrváva** a realizuje sa v rámci aktivity č. 1 NP Absolventska prax štartuje. Žiadosti na podporu vytvárania pracovných miest v rámci aktivity č. 2 tohto projektu však neevidujeme z dôvodu, že finančný príspevok v tomto prípade sa poskytuje len na úhradu preddavku na poistné, na povinné verejné zdravotné poistenie, poistného na sociálne poistenie a povinných príspevkov na starobné dôchodkové poistenie.

Ďalší projekt, ktorý sa v súčasnosti realizuje prostredníctvom § 54 je NP Chceme byť aktívni na trhu práce. Cieľovou skupinou tohto projektu sú znevýhodnení UoZ podľa § 8 ods. 1) písm. b) zákona o službách zamestnanosti t.j. občania starší ako 50 rokov veku. Tento projekt nadobudol účinnosť až v mesiaci február 2016, **ale veľký záujem o túto podporu nepredpokladáme** z dôvodu ako v predchádzajúcom projekte, t.j. že príspevok sa poskytuje len na úhradu preddavku na poistné, na povinné verejné zdravotné poistenie, poistného na sociálne poistenie a povinných príspevkov na starobné dôchodkové poistenie

